

Vedoucí odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu KÚ LK Ing. Jiřina Princová odpovídá na otázky týkající se slučování sklářských škol

27. 10. 2010 14:52

Na konci loňského roku oznámil Liberecký kraj, že z ekonomických důvodů i kvůli nízkému počtu žáků sloučí sklářskou školu v Kamenickém Šenově s jinou sklářskou školou v Novém Boru. Proč poté v lednu od svého záměru ustoupil?

Rada kraje nerozhodla o ustoupení od záměru, ale o odložení procesu sloučení obou škol. Ze strany Rady kraje šlo o vstřícný krok, který byl učiněn na základě veřejného příslibu vedení kamenickošenovské školy a dalších subjektů, které deklarovaly, že zajistí její zachování a další fungování, aniž by se musela spoléhat na nadstandardní finanční podporu z rozpočtu Libereckého kraje. To se bohužel nestalo.

Posledního dne v září vypršel termín osmi měsíců, který dostala škola v Kamenickém Šenově, aby předložila návrh na své financování mimo nadstandardní zdroje kraje. Stalo se tak?

Ne. Na odbor školství ani k rukám náměstka hejtmana Cikla nebylo ve stanoveném termínu dodáno prakticky nic - žádný životaschopný projekt, který by uspokojivě řešil otázku

dlouhodobého fungování školy včetně jejího financování. Je třeba zdůraznit, že škola byla v posledních letech udržována díky nadstandardním dotacím z rozpočtu kraje a dělo se tak na úkor jiných škol.

Jak vysoká je vlastně výše částek na platy učitelů z nadstandardních zdrojů kraje?

Předně je vhodné zdůraznit, že financovat platy pracovníků škol nepřísluší krajům. Mzdy pedagogů jsou kryty z prostředků, které poskytuje ministerstvo školství. Výše těchto prostředků ale závisí na počtu žáků studujících na dané škole. Pokud se škola dlouhodobě potýká s nedostatkem žáků, není těžké si odvodit, že se její zdroje na mzdy budou ztenčovat, v horším případě nebude mít z čeho učitele platit. V letech 2008 a 2009 minulá i současná Rada kraje schválila kamenickošenovské škole jako jediné v regionu mimořádné dotace na mzdy ve výši téměř 2,5 milionu korun, ačkoliv není úlohou kraje tyto výdaje hradit. Rozhodla se tak poskytnout škole prostor, aby učinila potřebná racionalizační opatření, získala dostatečný počet žáků a podobně. Bohužel se tak nestalo.

Ředitel kamenickošenovské školy však tvrdí, že se letos podařilo získat zhruba půl milionu korun a výrazně také ušetřit na nákladech. To nejsou dostatečné argumenty?

Je mylné se domnívat, že by škola fungovala naprosto bez problémů, pokud by ročně získala půl milionu korun. A to i přesto, že se tato „argumentace“ v minulosti objevovala. Škola měsíčně na svůj chod dostává přes 800 000 Kč a má veliké potíže se svým financováním, půl milionu opravdu nic neřeší. Škola, jejíž naplněnost není momentálně ani 35 %, jejíž vyhlídky na příliv nových žáků v budoucnu jsou čím dál mlhavější a nemá vedení, které by bylo schopné řešit a racionalizovat svůj chod, je dlouhodobě neudržitelnou institucí. Nehledě na to, že prostory, v nichž působí, jsou v politováníhodném stavu a vyžadovaly by investice v řádech desítek milionů.

Vyžaduje sklářská škola v Kamenickém Šenově ještě další mimořádné náklady?

Ano. Především budova školy v Kamenickém Šenově je ve velmi špatném stavu. Podle generelu investičních potřeb by jen investice vyžadovaly zhruba 60 milionů korun, přičemž většina z nich vykazuje akutní potřebu. Kraj ročně přispívá na provoz školy kolem tří milionů. Na doplacení mezd při krizové variantě, k níž se blížíme, by to pak, kromě všech již poskytovaných dotací, byly další tři miliony Korun ročně navrch. V následujících deseti letech by tak náklady na fungování kamenickošenovské školy dosáhly zhruba 120 milionů.

Letos v květnu však kraj schválil škole v Novém Boru příspěvek na rekonstrukci ve výši 1,825 milion korun. Proč nepřispěl také Kamenickému Šenovu?

Rekonstrukce novoborské školy je financována výhradně z fondu reprodukce investičního majetku, který si každá škola sama tvoří. Nebyla na něj poskytnutá žádná investiční dotace z Libereckého kraje. Organizaci bylo v květnu 2010 Radou kraje schváleno, že své vlastní finanční prostředky smí na plánovanou rekonstrukci použít. Škola tedy čerpala ze zdrojů tvořených odpisy jejího majetku a dobrého výsledku hospodaření, což svědčí pouze o stabilitě a síle novoborské školy.

Do letošního prvního ročníku se přihlásilo víc žáků než loni – naopak Nový Bor už podruhé

neotevřel první ročník...

Pokud je otázka položena takto, zní to skoro jako by v Novém Boru nebyl otevřený žádný první ročník, což je samozřejmě nesmysl. Je pravda, že škola v Novém Boru neotevřela první ročník v maturitním sklářském oboru, nicméně otevřela letos tři další první ročníky, z toho dva sklářské a jeden gymnaziální. Celkově sem nastoupilo 52 žáků, z toho na sklářské obory 32 žáků. Ve všech ročnících v Novém Boru studuje 203 žáků. Kamenický Šenov vykázal, že do prvního ročníku nastoupilo 17 žáků, celkem ve škole studuje už jen 62 dětí. To už je skutečně velmi málo. Dovoluji si podotknout, že škola by měla být výběrová – pro talentované žáky. Místo toho škola konala pět kol přijímacího řízení, poslední 14. června, a přijala úplně každého, kdo se přihlásil. Někteří dokonce nemuseli ani dělat talentové zkoušky. To bohužel vypovídá o současné situaci ve škole víc, než cokoli jiného.

Co z této situace vyplývá pro resort školství?

Podívejme se na celý problém komplexně: víme, že dětí se na sklářské obory hlásí málo a obě školy tak v současnosti doslova živoří a přetahují se i o to málo zájemců o sklářské řemeslo. Obě školy jsou od sebe vzdálené přitom jen sedm kilometrů a ta novoborská disponuje dostatečným zázemím a kapacitami na to, aby mohla převzít veškeré obory ze školy v Kamenickém Šenově. To se s čistým svědomím o té šenovské říct nedá. Samozřejmě, že by bylo nejlepší, kdyby bylo tolik dětí, že by bez problémů mohly fungovat obě školy, ale taková situace prostě není a nejbližších patnáct let ani nebude. Ráda bych podotkla, že návrh na sloučení obou škol není žádná novinka. Kamenickošenovská škola byla s novoborskou sloučena ve své historii již třikrát. Poprvé v roce 1926, pak v roce 1937 a naposledy v roce 1954. Pokaždé buď pro nedostatek žáků, nebo když se sklářství příliš nedařilo, a pokaždé pod novoborským ředitelstvím. Udržovat v současné době dvě školy je na úkor kvality vzdělávání zdejších žáků i na úkor dalších škol.

Co tedy vlastně měla sklářská škola v Kamenickém Šenově navrhnout, zajistit a předložit, aby zachovala svou existenci?

Kamenickošenovská škola měla prostor téměř osmi měsíců, aby předložila reálný a životaschopný projekt dlouhodobého fungování školy nezávislého na nadstandardních finančních zdrojích Libereckého kraje. To se nestalo. Když vyberu to podstatné k fungování školy, tak pan ředitel navrhl pouze některá drobná úsporná opatření, která by měla být pro školu samozřejmostí, žádné zásadní racionalizační opatření nenastalo.

Ředitel Janák však říká, že nikdy nebyl o konkrétních krocích, které musí podniknout, informován! Konzultovali jste je s ním? Informovali jste ho?

Pan ředitel informaci obdržel. Písemně v únoru a opětovně v březnu letošního roku. Kromě toho jsme s ředitelem kamenickošenovské školy v kontaktu, navrhli jsme mu možná racionalizační opatření, řešíme s ním standardní provozní záležitosti, tak jako se všemi školami zřizovanými Libereckým krajem. Vídáme se na pravidelných poradách, při projednávání zpráv o hospodaření, přípravě Symposia uměleckoprůmyslových škol, atd. Samozřejmě je snazší tvrdit, že nevíte, co máte dělat, než přiznat, že jste nic neučinil.

Počátkem roku se hodně hovořilo o pomoci Mezinárodní sklářské aliance. Kontaktovala vás

a nabídla konkrétní pomoc?

Od tzv. Mezinárodní sklářské aliance přišel jeden dopis, ve kterém byl kraj informován, že se v srpnu letošního roku ustavila jako nezisková organizace na území Spojených států a v budoucnu je připravena s resortem spolupracovat. Žádná nabídka pomoci nebyla v dopise uvedena.

A jak dopadla avizovaná pomoc a podpora sklářské školy ze strany hlavního města Prahy?

O proklamovaných záměrech hlavního města Prahy se pracovníci odboru školství Libereckého kraje dozvídali jen z médií. Liberecký kraj coby zřizovatel školy nikdy nebyl oficiálně hlavním městem osloven. Pokud vím, tak se podpora ze strany hlavního města omezila na objednávky několika sklářských výrobků.

Jaké budou nyní další kroky v procesu slučování obou sklářských škol?

Rozhodnutí Rady kraje z letošního února zůstává v platnosti. Sloučením škol by se mělo zabývat zastupitelstvo Libereckého kraje.

Lze očekávat, že podobný osud postihne v nejbližší době také jiné střední školy v Libereckém kraji?

V současnosti se musíme vypořádat s nesnadnou situací. Děti nastupujících na střední školy stále ubývá a bude tomu tak i v dalších letech. V tomto školním roce máme na středních školách přes 18 tisíc žáků. V roce 2014 zbude na středních školách žáků denního studia pouze 16 tisíc. Situace je neudržitelná, dle mého názoru je nezbytná optimalizace počtu a provozu škol a školských zařízení. A není pravda, že současný tzv. „babyboom“ v budoucnu situaci napraví. Realita je taková, že už nyní jsme v situaci, kdy jsou některé školy poloprázdné, mnohdy balancují na hranici existence. V budoucnu to bude ještě horší a až na střední školy budou nastupovat děti, které se rodí v současné „babyboomové vlně“, dosáhne počet žáků na středních školách zhruba současných čísel. Pravděpodobně už ale nikdy nedosáhneme tak vysokých počtů dětí, které střední školy navštěvovaly v osmdesátých nebo devadesátých letech a pro než jsou uzpůsobeny kapacity současných škol (29 tisíc). A právě tuto situaci bude třeba rozvážně, ale také co nejdříve řešit, pokud nechceme, aby zkolabovalo financování škol obecně a pokud chceme zachovat alespoň současnou kvalitu výuky.